

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/53/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6922202448
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6922202448.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovej a sudcov JUDr. Jozefa Zlochu a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v právnej veci žalobkyne: B. I., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom W. Y. XXXX/X, XXX XX Y. W., ktorá zomrela XX.XX.XXXX, do 20.08.2022 zastúpenej ADIUVANTE, s.r.o. advokátska kancelária, so sídlom Halenárska 412/7, Trnava, IČO: 52 341 046, proti žalovanému: X. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. Y. XXXX/X, XXX XX Y. W., o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 9C/65/2022-34 zo dňa 25.07.2022, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie v plnom rozsahu z r u š u j e a konanie v plnom rozsahu z a s t a v u j e .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania .

odôvodnenie:

1. Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením uložil žalovanému, aby:

I. v zmysle ustanovenia §325 ods. 2 písm. e) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“) dočasne do 31.07.2022 nevstupoval do bytu č. XX, nachádzajúceho sa vo vchode č. X. na X.. poschodí bytového domu XX b.j. s. Y. so súp. č. XXX2 postaveného na pozemku registra C parcelné číslo 1670/251 v katastrálnom území Rimavská Sobota, ako ani do spoločných priestorov tohto bytového domu;

II. v zmysle ustanovenia §325 ods. 2 písm. f) C.s.p. od 01.08.2022 nevstupoval do bytu č. 17, nachádzajúceho sa vo vchode č. X na 5. poschodí bytového domu XX b.j. s. Y. so súp. č. XXXX postaveného na pozemku registra C parcelné číslo 1670/251 v katastrálnom území Rimavská Sobota, ako ani do spoločných priestorov tohto bytového domu;

III. sa v zmysle ustanovenia §325 ods. 2 písm. h) C.s.p. nepribližoval k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s výnimkou prípadov nevyhnutnej potreby súbežnej účasti žalobkyne a žalovaného na procesných úkonoch pred orgánmi verejnej moci a to v nevyhnutnom rozsahu;

IV. aby v zmysle ustanovenia §325 ods. 2 písm. g) C.s.p. nekontaktoval žalobkyňu písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami;

V. poučil žalovaného, že môže podať žalobu vo veci samej, týkajúcu sa žalobkyne a žalovaného vo veci nárokov navrátenia do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia;

VI. žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, o ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia.

2. Po doručení uznesenia žalovaný v odvolacej lehote podal odvolanie; právny zástupca žalobkyne po doručení odvolania na vyjadrenie oznámil súdu prvej inštancie, že podľa jeho vedomostí žalobkyňa dňa 20.08.2022 zomrela (bez možnosti preukázania, keďže nedisponuje úmrtným listom).

3. Okresný súd vykonal lustráciu v registri obyvateľov a zistil, že žalobkyňa zomrela dňa 20.08.2022.

4. Podľa §63 ods.1 C.s.p. ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

5. Ustanovenie §63 ods. 1 C.s.p. upravuje spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti, ktorá vzniká narodením; túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne. Ustanovenie §63 C.s.p. upravuje prípady, keď k strate procesnej subjektivity fyzickej osoby, teda k jej smrti, došlo počas konania, t.j. v období od doručenia žaloby do právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí; ustanovenie sa vzťahuje aj na smrť žalobcu, aj na smrť žalovaného.

5.1 V zmysle citovaného ustanovenia má súd po posúdení povahy sporu možnosť len konanie zastaviť alebo v konaní pokračovať. Povahou veci sa rozumie povaha hmotných práv a povinností, o ktoré v konaní ide, čo vyplýva práve z toho, že procesné nástupníctvo sa odvodzuje od nástupníctva hmotnoprávného (uznesenie Najvyššieho súdu ČR, sp.zn. 22 Cdo 368/2012). Napríklad právo na ochranu osobnosti je rýdzo osobnej povahy a zaniká smrťou strany, neprechádza smrťou na dedičov a nestáva sa predmetom dedenia. Judikatúra tiež ustálila, že za povahu veci, ktorá neumožňuje pokračovať v konaní v prípade smrti strany, treba považovať aj konanie o zrušení práva spoločného nájmu bytu a o tom, kto z rozvedených manželov bude byť naďalej užívať ako nájomca, tiež konanie o zrušení spoločného nájmu rozvedených manželov, a aj konanie o nároku na zadostučinenie za nemajetkovú ujmu. V takýchto prípadoch súd konanie zastaví.

5.2 V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to v zásade až po skončení konania o dedičstve.

6. V prejednávanej veci krajský súd z obsahu spisového materiálu zistil, že po prevzatí uznesenia o neodkladnom opatrení podal žalovaný odvolanie, po doručení ktorého za účelom vyjadrenia právny zástupca žalobkyne súdu prvej inštancie oznámil úmrtie žalobkyne. Následne lustráciou v registri obyvateľov okresný súd zistil, že žalobkyňa dňa 20.08.2022, t.j. po rozhodnutí okresného súdu a po podaní odvolania proti tomuto uzneseniu zomrela. Civilný sporový poriadok v ustanovení §61 C.s.p. kopíruje §19 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, účinného do 01.07.2015, ale pojem „spôsobilosť byť účastníkom konania“ nahrádza pojmom „procesná subjektivita“, čo vyplýva zo zmenenej koncepcie účasti v sporovom konaní (pozri §60 C.s.p.). Procesnú subjektivitu všeobecne má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva, t.j. procesná subjektivita sa odvíja od spôsobilosti mať práva a povinnosti. Spôsobilosť mať práva a povinnosti u fyzických osôb vzniká narodením a zaniká smrťou (§7 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka).

6.1 Ustanovenie §62 C.s.p. ukladá súdu povinnosť skúmať procesnú subjektivitu kedykoľvek počas konania; jej nedostatok v čase začatia konania (t.j. v deň doručenia žaloby alebo doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu) je neodstrániteľným nedostatkom podmienok konania a súd konanie musí zastaviť (§62).

7. Okresný súd predložil odvolaciemu súdu vec na rozhodnutie o odvolaní žalovaného po zistení, že žalobkyňa zomrela. Krajský súd v súlade s vyššie citovaným zákonným ustanovením uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia v celom rozsahu zrušil a konanie v plnom rozsahu zastavil, pretože konanie o jeho nariadení bolo viazané výlučne na osobu žalobkyne a vzhľadom na povahu tohto konania nebolo možné v ňom pokračovať s jej právnymi nástupcami; úmrtím žalobkyne v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, vydaného na jej osobnú ochranu, dôvod takéhoto konania odpadol.

8. Pri rozhodovaní o trovách konania krajský súd vychádzal z §262 ods.1 C.s.p.; vzhľadom na zastavenie konania by prichádzala do úvahy aplikácia ustanovenia §256 ods.1 C.s.p., ale po zhodnotení okolností prípadu (úmrtie žalobkyne) krajský súd prijal záver, že nebolo možné komu, resp. proti komu náhradu trov konania priznať, preto rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

9. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).